

Moderna Museets Vänner

Pris: 75kr

FRITT FÖR MEDLEMMAR I MODERNA MUSEETS VÄNNER

NO 3 2017

Vändonation i samlingen

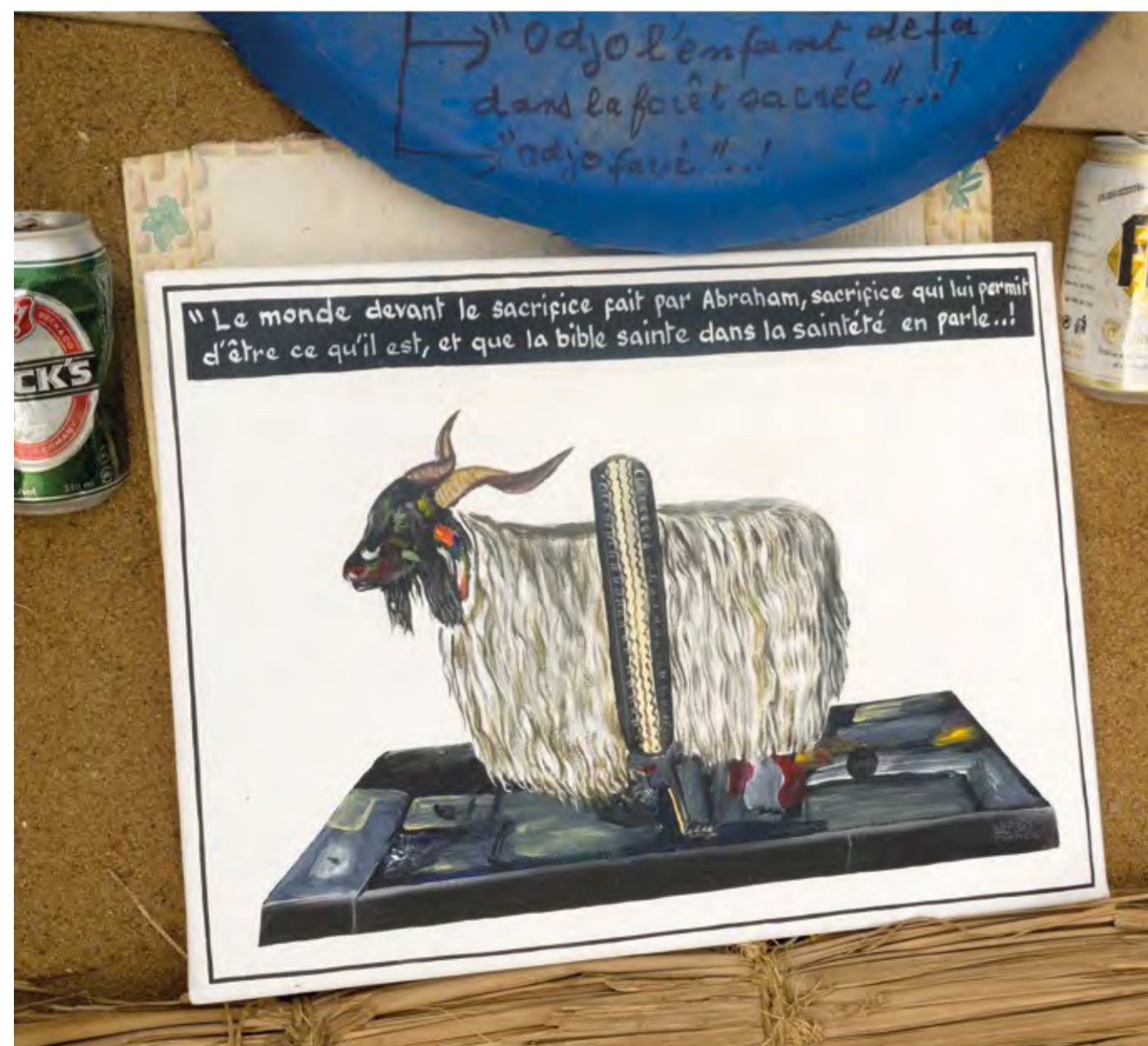
Gerard Byrne,
Jielemeguvvie guvvie sjsijnjeli – Film i en bild, 2016.
© Gerard Byrne. Courtesy of Gerard Byrne & Galerie Nordenhake Stockholm.
Fotograf: Åsa Lundén/Moderna Museet

Moderna Museets Vänners senaste donation till Moderna Museets samling är *Jielemeguvvie guvvie sjsijnjeli – Film i en bild* av den irländske konstnären Gerard Byrne. Filmen är inspelad på Biologiska Museet i Stockholm och i filmen visas den nordiska naturen på ett helt nytt och skruvat sätt. Som utgångspunkt använder Byrne museets miljö med uppstoppade nordiska djur framför en fond målad av Bruno Liljefors. Biologiska Museet byggdes 1893 och var världens första naturhistoriska museum som använde sig av ett storskaligt diorama, ett slags arrangemang av verkliga föremål i tre dimensioner som sammansmälter med en målad fonddekor och ger en illusion av att vi ser djur eller människor i sin naturliga miljö. I en obruten kameraåkning filmar Byrne den miljön. De uppstoppade djuren ser ut som om de stannat mitt i en rörelse. Verket består av det tredimensionella bygget och filmen med Byrnes ljudsättning. □

Anna Hegnell

Anna Hegnell är verksamhetsledare på Moderna Museets Vänner.

Vår get är på långresa och skickar en hälsning till alla oss Vänner

Ett av Moderna Museets mest älskade verk, geten i Robert Rauschenbergs verk *Monogram* (1955–59), gav sig ut på sitt livs första långresa i oktober 2016. Första stoppet på den historiska turnén var Tate Modern i London, varpå vår berömda get begav sig vidare till MoMA i New York för att delta i utställningen *Robert Rauschenberg: Among Friends*. Den utställningen har just gått ner och vår vän pustar nu ut inför sista anhalten på sin långresa; SFMOMA i San Francisco. Någon gång under 2018 har vi *Monogram* tillbaka hos oss här hemma på Moderna Museet.

Om saknaden efter *Monogram* känns för tuff kan kanske Moderna Museets Vänners signerade och numrerade edition av konstnären Georges Adéagbo fungera som en tröst hemma på din vägg? Georges Adéagbo blev förtjust i vår get när han besökte Moderna Museet inför sin utställning på museet 2014. Georges Adéagbo tog en bild av *Monogram* och målade sedan av fotografiet och målningen fotograferade han sedan av hemma i sin trädgård i Cotonou, Benin. Bilden finns att köpa i en numrerad och signerad upplaga. Dessutom är det naturligtvis extra roligt att *Monogram* är en donation till Moderna Museet från Moderna Museets Vänner år 1965. □

Anna Hegnell

Anna Hegnell är verksamhetsledare på Moderna Museets Vänner.

Edition

Georges Adéagbo,
"Sacrifice: naissance de Stockholm" ...!
L'art dans la souffrance, 2014.
Signerad och numrerad i en upplaga om 60 plus 12 AP.
Inkjet print på papper 32,9 cm x 48,3 cm.
Editionen säljs oramad i en specialdesignad mapp.
Pris: 3 000 kr

Finns att köpa på Moderna Museets webbplats och i entrékassan på Moderna Museet.

Innehåll NO 3 2017

- 2 Vändonation i samlingen
Anna Hegnell
Vår get är på långresa och skickar en hälsning till alla oss Vänner
Anna Hegnell
- 3 Kära Vänner!
Lena Josefsson
- 4 Public Movement:
om konst, politik och dans
Andreas Nilsson och Joa Ljungberg
- 7 Louise Nevelson:
En tidlös banbrytare
Johanna Broman
- 8 Femårsjubel för Litteraturfestivalen på Moderna Museet
Ann-Sofi Noring
- 10 Manipulera världen!
Final för mångårigt
Fahlströmprojekt
Fredrik Liew och Sander Hintzen
- 16 2017 års Skulpturpris tilldelas ...
Ulf Eriksson
- 18 Fest, fantastiskt och forskning
Annika Gunnarsson
- 19 Elgaland-Vargaland
Johanna Broman
- 20 Tisdagsklubben
- 21 Program Stockholm / Malmö
- 23 Vimmel Marie-Louise Ekman
- 24 Vernissageinbjudningar

Moderna Museets Vänner Årgång 59 NO 3 2017

Ansvarig utgivare: Lena Josefsson
Redaktör: Johanna Broman
Biträdande redaktör: Anna Hegnell
Grafisk form: BankerWessel

Särskilt tack till Moderna Museet/Bildbyrån

För insänt material ansvaras ej
© Respektive upphovsman

Moderna Museets Vänner
Anna Hegnell
Box 163 82, 103 27 Stockholm
Tel 08-5202 3650
Plusgiro: 15 30 65-8
mmv@modernamuseet.se
modernamuseet.se/mmv

ISSN 1402-8875

Omslaget:
Natascha Sadr Haghghighian,
unternehmen:bermuda,
2000/2012.

Courtesy of the artist and Carroll /
Fletcher, London
© Natascha Sadr Haghghighian
Foto: Stefan Pentz

Moderna Museets
Vänner

MODERNA MUSEET

Lena Josefsson, ordförande i Moderna Museets Vänner.
Foto: Moderna Museet/Prallan Allsten

Kära Vänner!

Vissa konstnärer borrar sig fast vid en sådär lite extra. Det kan vara ett verk som man tydligt minns första gången man såg det eller en tanke som dröjer sig kvar – hur tänkte hen här? Så är det för mig med Öyvind Fahlström. Jag kan helt enkelt inte sluta fascineras av honom. Han är en supervass konstnär, verksam inom många olika fält, allt från teater, radio, installationer, målningar till små fina teckningar. Ofta är det visuellt kraftfullt och snyggt! Det är nästan skrämmande hur många av de ämnen han behandlade som fortfarande är aktuella. I höstens stora utställning på Moderna Museet i Stockholm, *Manipulera världen*, är Öyvind Fahlström centralperson. 28 konstnärer från hela världen svarar på Fahlströms idéer om spel, teater och manipulation. Det ska bli oerhört spännande att se hur dessa konstnärer som är aktiva idag relaterar till Öyvind Fahlström.

Den 14 november bli det riktigt roligt! Då delas årets Skulpturpris ut till Johanna Gustafsson Fürst och alla Vänner är varmt välkomna att delta i festligheterna. Vi börjar i korridoren utanför samlingshallarna klockan 18.30 för prisutdelning och ett samtal med pristagaren. Vi har då också chans att beskåda ett antal av Johannas fina verk och sedan har vi möjlighet att fortsätta minglet i baren. Se till att ni inte missar den här kvällen och stort grattis till Johanna! En annan sak att fira är 25-årsjubileumet för Konungarikena Elgaland-Vargaland, Carl Michael von Hausswolff och Leif Elggen konstprojekt som startade 1991/1992. I Pontus Hulténs visningsmagasin kan du under hösten följa projektets spännande historia genom material och minnen.

På Moderna Museet Malmö görs i höst *PUBLIC MOVEMENT*, ett stort och ovanligt utställningsprojekt där bildkonst, dans och politik ska få oss att fundera kring våra offentliga rum och hur vi förhåller oss till dem. Det tycker jag känns väldigt intressant och angeläget. Ni som bor i Malmö eller har vägarna förbi, missa inte heller den stora mängd workshops som hålls i anslutning till utställningen.

För många av oss konstnördar har det varit en intensiv sommar med *Venedig-biennalen*, *Documenta* i Kassel och *Skulptur Projekte Münster*. Det är extra roligt att Gerard Byrne har varit en snackis i Münster eftersom MMV precis före sommaren köpte in hans fantastiska verk *Film i en bild* till museets samling. Verket är inspelad på unika Biologiska Museet i Stockholm och visades på Moderna Museet i Stockholm under sommaren. Nu var det inte just det verket som visades i Münster, det verket heter *In our Time*. Vårt verk är naturligtvis ännu bättre! Så stort tack alla fina medlemmar för att ni är med och stöttar! □

Lena Josefsson

Lena Josefsson är ordförande för Moderna Museets Vänner.

Public Movement

om konst,
politik
och dans

Eglė Budvytytė,
Choreography for the Running Male, 2014.
© Courtesy of the artist.
Foto: Sebastian Krieta

Höstens utställning på Moderna Museet Malmö rör sig i gränlandet mellan utställning och praktik. Ett sätt att mötas för att tillsammans och enskilt utforska kroppens rörelse i relation till normer, populärkultur, samt olika offentliga och kommersiella rum.

Text av Andreas Nilsson och Joa Ljungberg

MEDVERKANDE KONSTNÄRER
Hali Altindere, Balthazar Berling, Eglė Budvytytė, Freestyle Phanatix, Khamlane Halsackda, Maria Hassabi, Oliver Herring, Sara Jordenó, Lina Lapelyte, Klara Lidén, Conny Karlsson Lundgren, Rashaad Newsome, Adam Pendleton, Emily Roysdon, Cengiz Tekin.

PUBLIC MOVEMENT, höstens utställning på Moderna Museet Malmö, rör sig i gränslandet mellan utställning och praktik. Här tittar vi på hur kroppens närvaro och rörelse har använts för att uttrycka frigörelse, motstånd, politiskt ställningstagande och ett bekräftande av det egna jaget. Ett rikt utbud av deltagande workshops kombineras med utställda verk av samtida konstnärer, som på olika sätt koreograferat kroppen för att utmana normer, värderingar, makt och maktlöshet.

I ett av de större utställningsrummen kommer workshops att regelbundet hållas av dansaren och koreografen Atoosa Farahmand, samt av streetdancekompaniet Freestyle Phanatix. Däremellan visas Sara Jordenös uppmärksammade film *KIKI* från 2016. Filmen är uppkallad efter en konstaktivistisk subkultur i New York – the Kiki Scene. Den har lyckats samla rasifierade LGBTQ-ungdomar kring en ny aktivistisk konstform, inspirerad av Ballrooms-scenen i Harlem under 1960-talet och den stiliserade, moderna housedansstilen ”voguing”. I filmen följer vi sju av Kiki-gemenskapens medlemmar under fyra års tid. Deras förberedelser och spektakulära dansföreställningar, vid så kallade Kiki-balls, bildar samtidigt ett ramverk för andra berättelser – om ett dubbelt utanförskap, ohälsa och hemlöshet, men också om framgångar i kampen om att bestämma över sitt eget könsuttryck, och för ett ökat politiskt inflytande.

Flera av konstnärerna i **PUBLIC MOVEMENT** intresserar sig för kroppens rörelser i relation till normer, populärkultur och olika offentliga och kommersiella rum. Hur förhåller vi oss t.ex. till våra gemensamma ytor? Som platser för konsensuskapande eller oliktankande? Statsvetaren Chantal Mouffe förespråkar det senare när hon diskuterar offentliga rum utifrån begreppet *agonistic public spaces*. De offentliga rummen måste vara öppna för meningsskiljaktigheter inom demokratiska ramar, menar hon. I utställningen **PUBLIC MOVEMENT** ges flera exempel på hur förväntade beteenden och värderingar utmanas med hjälp av den fysiska kroppen som bärare både av symboliska och politiska budskap.

Conny Karlsson Lundgren premiärvisar i **PUBLIC MOVEMENT** sitt nyproducerade verk, (*Dissident*) *Dance Actions*. Videoinstallationen tar sin utgångspunkt i sex stycken dansaktioner som den danska radikala gruppen *Bosseaktivisterna* utförde mellan 1971 och 1972. Dessa aktioner riktade sig mot en reaktion på

Cengiz Tekin, *Low Pressure*, 2017.
© Courtesy of the artist

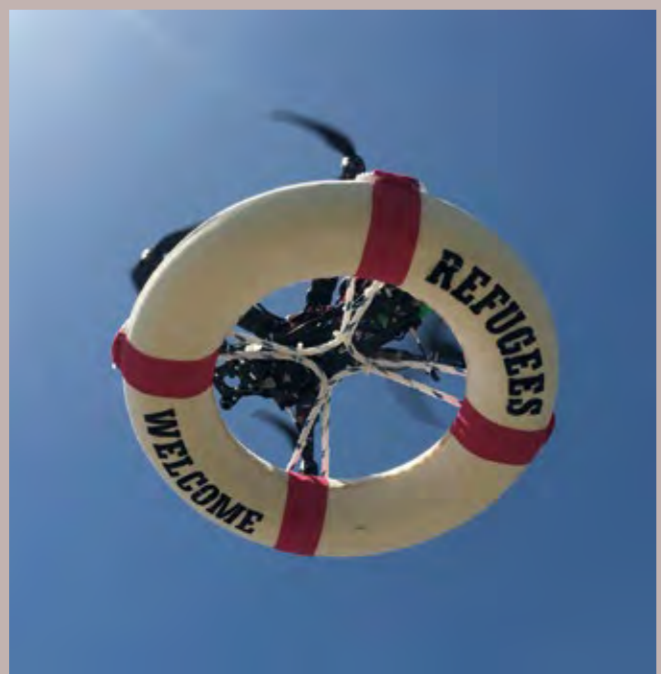
Halil Altındere, *Homeland*, 2017.
© Courtesy of the artist

Sara Jordenö, *Film still from KIKI*, 2016.
Cinematographer: Naiti Gamez
© Courtesy IFC Sundance Selects & Folkets Bio

en formulering kring ett dansförbud som i dansk lag som förbjöd samkönade par att dansa tillsammans i offentlig miljö. På ett kreativt sätt synliggjorde *Bosseaktivisterna* diskriminerande strukturer och brister i det danska lagsystemet. I verket ingår bland annat en av de få bevarade videodokumentationerna där *Bosseaktivisternas* medlemmar själva berättar om sina intentioner med aktionerna, samt en nyproducerad film, gjord i samarbete med koreografen Dinis Machado, där rörelser spårade i arkivmaterialet gestaltas på nytt.

Det sättet vi väljer att röra oss på och hur våra rörelser i olika situationer hålls tillbaka och begränsas, beror på många olika faktorer. I den turkiske konstnären Halil Altınderes video *Homeland* är rörelsefriheten en fråga om liv och död. Verket tar formen av en musikvideo och är resultatet av ett samarbete mellan Altındere och den syrisk-rapparen och aktivisten Abu Hajar. Utgångspunkten är den arabiska vårens prodemokratiska upprorsrörelse, vars våldsam motreaktion tvingat miljontals människor på flykt. Med en blandning av dokumentärt material, iscensättningar, humor och allvar spårar verket flyktningarnas farliga resa till grannländer och till Europa på jakt efter ett nytt liv. I en inledande sekvens ser vi en grupp människor genomföra akrobatiska konster för att ta sig över en minerad gränspostering, en annan sekvens

förflyttar oss till en lyxig yogaretreat. Altındere föddes 1971 och har sedan 1990-talet arbetat både som konstnär, curator och förläggare. Idag är han också en ledande gestalt bland de kulturutövare som står upp mot den repressiva och nationalistiska utvecklingen i Turkiet.

Under vernissagen av **PUBLIC MOVEMENT** genomförs ett flertal performance, bland annat verket *Choreography for the Running Male* av den litauiska konstnären Eglė Budvytytė. I verket får vi följa nio joggande cis-män genom staden. De är alla lika till utseendet – ungefär samma längd, vältränade, kort hår, inget skägg – och bär alla likadana kläder som påminner om en mix av uniform och träningskläder. Under sin tur genom staden stannar de emellanåt upp för att utföra koreograferade rörelser där känslor som sorg, skam och ömhet paras med en militaristisk precision och kontroll. Under utställningens gång kommer även andra performance att framföras, bland annat av Lina Lapelyte och Khamlane Halsackda.

PUBLIC MOVEMENT speglar ett intresse inom museet för gränsöverskridande praktiker. Just kopplingen mellan bildkonst, performance och dans belystes tidigare ur ett historiskt perspektiv i utställningen *Objekt och kroppar i vila och rörelse*, vilken producerades av Moderna Museet Malmö 2015. Höstens utställningsprojekt kan även ses som en fortsättning på *ACTIONPAINTINGBABYSPLASH!* som ägde rum i gränslandet mellan utställning, performance och skapande verkstad på Moderna Museet Malmö 2015. □

Andreas Nilsson är assisterande intendent på Moderna Museet. Han har curerat bland annat *Christian Andersson – Fram Lucy with love*, *Modernautställningen 2014* och *Irving Penn – Skiftande världar*.

Joë Ljungberg är intendent på Moderna Museet i Malmö och har curerat en stor mängd utställningar, bland annat *THE NEW HUMAN*, *Annika Eriksson – The Social*, *Yael Bartana – och Europa kommer att häpna*, *Tala Madani – Rip Image* och *Niki de Saint Phalle – Flickan, Monstret och Gudinnan*.

Projektet genomförs i nära samarbete med förmedlingsintendent Ana María Bermeo Ujueta.

I höst är det äntligen dags för den svenska publiken att stifta bekantskap med en av USA:s största konstnärer, Louise Nevelson.

Det stora internationella genombrottet fick Louise Nevelson 1959 i *Sixteen Americans* på Museum of Modern Art, New York, en gruppställning som visade tidens unga amerikanska konstscen, där bland andra Robert Rauschenberg och Jasper Johns också ingick.

Louise Nevelson En tidlös banbrytare

Hon är en av Nordamerikas största konstnärer. I Sverige är Louise Nevelson inte lika känd. Under hösten öppnar Moderna Museet en utställning med konstnären som sent i livet blev en av efterkrigstidens mest hyllade skulptörer.

Text av Johanna Broman

Ovan
Louise Nevelson, *Utan titel*, 1959.
Foto: A. Zambianchi-Simply.it, Milano
© Louise Nevelson / Bildupphovsrätt 2017

Höger
Louise Nevelson, *Dawn's Host*, 1959.
Private collection, Courtesy Fondazione Marconi.
Foto: A. Zambianchi-Simply.it, Milano
© Louise Nevelson / Bildupphovsrätt 2017

Nevelson var då över 60 år och hade varit en aktiv konstnär i nästan 30 år med olika uttryck och samarbeten. Under 1930-talet arbetade hon till exempel tillsammans med den mexikanske muralmålaren Diego Rivera, som anlidade henne som medarbetare vid produktionen av väggmålningen *Man at the Crossroads* vid Rockefeller Plaza i New York.

Louise Nevelson föddes 1899 som Leah Berliawski utanför Kiev, Ukraina (då Ryssland) i en judisk-ortodox familj. Familjen tvingades 1905 emigrera till Maine, USA där de kämpade för att finna arbete och en identitet i det nya hemlandet. Mot sin familjs vilja, började Nevelson 1928 studera konst på the Art Students League i New York och reste några år senare också till Europa för att studera för den tyska målaren Hans Hoffman. I Europa inspirerades hon av kubistiska collage och väl tillbaka i New York skapade Nevelson tidigt skulpturer och assemblage av träbitar hon hittade på gatan och som hon senare målade i mattsvart.

En annan avgörande punkt i Nevelsons konstnärliga utveckling var när hon under en resa till Mexiko 1950 mötte mayaruinerna och den förkolumbianska konsten. Detta skulle förändra hennes sätt att tänka kring sin konst och blev del av den djupt personliga mytologi som hon kom att utveckla. Likt manliga målare som Mark Rothko och Barnett Newman

började nu Nevelson intressera sig för det spirituella och sublina. I denna anda skapades *Dawn's Wedding Feast* (1959) som var det stora genombrottsverk som ställdes ut på MoMA 1959–60. I verket visades en mängd komponenter som alla representerade en bröllopsceremoni: fyra väggskulpturer stod för kapell, vertikala strukturer för bruden och brudgummen, och hängande collage-skulpturer för gästerna. Nevelson var själv gift, men öppet skeptisk till äktenskapet som institution. Vid närmare anblick i det helt vitmålade rummet synliggjordes sprickor och skavanker i strukturen. *Dawn's Wedding Feast*, där skulpturen *Dawn's Host* ingick, vände på föreställningen om en skulptur som ett objekt att röra sig runt, och var istället en miljö som omgav betraktaren och verket har senare kommit att ses som en tidig föregångare till installationskonsten, men också till de faktiska kyrkorum som Nevelson, liksom Rothko skulle utsmycka.

”Det jag medvetet sökt hela mitt liv har varit ett nytt seende, en ny bild, en ny insikt. Detta sökande gäller inte bara föremålet utan också mellanrummen, gryningar och skymningar, den verkliga världen, himlavalvet, zoner mellan land och hav... Vad människan än uppfinner, så finns ur bilden i naturen. Vi kan inte se någonting som vi inte redan är medvetna om. Inre och yttre samsämndhet.”

Louise Nevelson

Nevelson fortsatte att jobba med trä som grundmaterial i det som skulle komma att bli hennes kännetecken – spektakulära monumentala och robusta träreliefer och collage. I plywood, papper, skräp från gatan, pappersremсор, aluminium, plast, metall och trä, skulpterade hon fram strama kosmiska miljöer. Och det är just collagen som är i fokus i utställningen på Moderna Museet denna höst. Ett 20-tal verk visas från framför allt slutet av 1950-talet till en bit in på 1980-talet. Två av skulpturerna visades på museet redan 1973 i en separatutställning med Nevelsons verk. □

Utställningen *Louise Nevelson* pågår på Moderna Museet Stockholm till och med den 14 januari 2018.
Curator: Jo Widoff.

Moderna Museet blir nu för femte hösten i rad spelplatsen för en unik festival där konstarna möts. Stockholm Literature | Moderna Museet invigs av kulturminister Alice Bah Kuhnke den sista fredagskvällen i oktober och markerar början på en hel helg av möten mellan litteratur, konst, teater och film. På scener och i utställningssalar utspelar sig samtal, uppläsningar, performance och visningar.

Text av Ann-Sofi Noring

Femårsjubel för Litteraturfestivalen på Moderna Museet

I år gästas festivalen återigen av en rad internationella gäster, några av samtidens mest intressanta författare och konstnärer. Eftersom den översatta litteraturen står i centrum kommer deltagarna från hela världen: Petina Gappah från Zimbabwe, Hakan Günday från Turkiet och Mohsin Hamid är några författare vars böcker nu äntligen finns översatta. På museet pågår samtidigt den stora tematiska utställningen *Manipulera världen – aktivera Öyvind Fahlström* som är helt igenom polyfon, en klangbotten för alla de språk som kommer talas på Skeppsholmen denna helg. En av utställningens fixstjärnor, Hito Steyerl, medverkar själv i festivalen i ett samtal med Daniel Birnbaum om teknologins effekt på konst och människor. Samtalet tar plats utanför den stora utställningssalen där hennes remarkabla installation *Factory of the Sun* visas. I själva utställningen görs dessutom under helgen poesivandringar där skådespelare från Dramaten tar med publiken på en rundvandring bland konstverken.

Nytt för i år blir utdelningen av PO Enquists pris som sedan 2005 gått till en yngre författare på väg ut i Europa. Årets pris föräras Johannes Anyuru vars senaste roman *De kommer drunkna i sina mödrars tårar* fått många uppskattande läsare. Priset motiveras med att författaren tar ”ytterligare ett steg i sitt författarskap genom att springa ikapp en skenande samtid och utmåla en möjlig hotande framtid”. Också *Årets översättning* delas ut på Litteraturfestivalen och är helt i linje med festivalens kärna – att rikta ljuset mot översättandets konst för att göra skilda kulturer begripliga för varandra. I år premieras översättningar från ryskan till svenskan av Kajsa Öberg Lindsten som inte minst gjort sig känd för sina översättningar av Nobelpristagaren Svetlana Aleksijevitj.

Just Svetlana Aleksijevitj är en av alla minnesvärda gäster som har deltagit – redan första året 2013 innan hon tilldelades Nobelpriset talade hon under rubriken ”Om det spektrum av tankar och känslor som Sovjetunionens kollaps har väckt hos imperiets forna invånare”. Bland alla de framstående författare och konstnärer inom olika discipliner som skapat bestående minnen hör Teju Cole, Chimamanda Ngozi Adichie, Karin Mamma Andersson, Don DeLillo och Mats Ek – bara för att nämna några. De kryssar mellan signeringsbord och kaffevagnar, i trängseln bland publiken skapas nya kontakter och sammanhang. Det är varmt, lustfyllt och intensivt att delta, oavsett om man är inbjuden gäst eller besökare. I auditoriet är stämningen koncentrerat lyssnande, på scenen avlöper det ena intressanta samtalet efter det andra. I samlingsrummet har vi byggt upp en särskild läsningsscen där författarna läser ur sina senaste böcker mot bakgrund av Picasso, Matisse och Derkert medan poesivandringarna vindlar fram i den intilliggande utställningen.

Från förra årets festival träder en gestalt fram alldeles tydligt: det är Ngugi wa Thiong'o, kenyansk författare och en av Afrikas stora berättare. Han vill se ett litterärt återöppnande av de egna språken och skriver sedan han under en längre tid satt fängslad för sina åsikter på sitt modersmål kikuyu. Med ett oerfärmligt kroppsspråk framförde han sekvenser ur sitt senaste verk, den politiska fabeln *Den upprätta revolutionen – eller Varför människan går på två ben*. Hisnande komedi, svart tragedi, oförglömligt. Som tur är finns några av hans böcker översatta till svenska, fabeln samt den senaste romanen *Drömmar i krigets skugga*.

Stockholm Literature

MODERNA MUSEET

27–29 oktober

med bland andra

Johannes Anyuru (SE)

Johanna Adorján (DE)

Julian Barnes (GB)

Petina Gappah (ZW)

Hakan Günday (TR)

Mohsin Hamid (PK)

Daniel Harding (GB)

Sergej Lebedev (RU)

Lise Tremblay (CA)

BILJETTER

Festivalpass helg 300 kr

Festivalpass lördag 200 kr

Festivalpass söndag 200 kr

Platsbiljett i Auditoriet 35 kr

Invgång 100 kr

För programpunkterna i Auditoriet behövs en platsbiljett. För poesivandringarna behöver du ett helg- eller dagpass. Läsningsscenen, Zon och Biografen har gratis inträde.

För student och pensionärsrabatter se modernamuseet.se.

Biljetter kan köpas på modernamuseet.se och i museets kassor.

Foto: Albin Dahlström

Vad blir höjdpunkten under Stockholm Literature det här året? Det blir helt klart många, men programpunkt som jag ser särskilt fram emot är författaren Julian Barnes i dialog med dirigenten Daniel Harding. Harding har dirigerat Radiosymfonikerna i ett decennium och har hela världen som arbetsfält – museets vänner har också träffat honom och musikerna på museet där de spelat mitt i utställningssalarna – men Barnes är för första gången på museet, trots att han många gånger skrivit just om konst. Med utgångspunkt i författarens senaste roman *Tidens larm*, en poetisk och drabbande berättelse om Dimitrij Sjostakovitjs kamp för att överleva med den konstnärliga integriteten i behåll i Stalins Sovjet, för de ett samtal om yttrandefrihet och tolkningar. Jag kommer själv sitta på scenen som moderator men gissar att de båda kommer att ha så mycket att tala om att det räcker med en inledande fråga.

Varmt välkomna till en innehållsrik och omtumlande helg med många konstnärliga upptäckter att göra – hoppas vi ses redan vid invigningen fredagen den 27 oktober! □

Stockholm Literature | Moderna Museet anordnas av den ideella föreningen Stockholm litteraturfestival med Moderna Museet som huvudpartner. Fast samarbetspartner är Dramaten. Festivalen leds av Malin Naisell, festivalchef, tillsammans med Yukiko Duke, konstnärlig ledare, och Catrin Lundqvist, programintendent, Moderna Museet.

Kan ett konstverk förändra din verklighetsuppfattning och hur mycket påverkas vårt sätt att förhålla oss till varandra i tider av alternativa fakta och relativa sanningar? I höstens stora grupputställning på Moderna Museet testas 28 samtida konstnärer Öyvind Fahlströms idéer om manipulation och teatralitet. Curator Fredrik Liew och hans medarbetare Sander Hintzen ger här en överskådlig introduktion till den stora utställningen och några av de spännande verken.

Final för mångårigt Fahlströmprojekt

Manipulera världen!

Text av
Fredrik Liew och
Sander Hintzen

Konstnären Öyvind Fahlström föddes i São Paulo 1928 och dog i Stockholm 1976. Han var en av 1900-talets mest innovativa och mångsidiga konstnärer och Moderna Museet har den största samlingen i världen av hans verk. Den stora utställningen *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström* utgör den sista delen i ett projekt om Fahlström som sysselsatt mig i flera år på museet. Det har tidigare resulterat i mindre utställningar och händelser om hans verk. Projektet har också gett upphov till tre publikationer som alla publiceras i samband med vernissagen i oktober, förutom utställningskatalogen också en bok om verksserien *Ade Ledic Nander* och en bok om konstnärens monopolspel.

Utställningen *Manipulera världen – Aktivera Öyvind Fahlström* tar över museets båda våningsplan och utspelar sig i tre zoner. Fyra av Fahlströms viktigaste verk från den senare delen av hans konstnärskap bildar utgångspunkt för 28 samtida konstnärer som svarar på idéer som Fahlström hade om spel, teater och manipulation. Uppmaningen ”manipulera världen” är tagen från titeln på en text han skrev 1964 som avslutas med ett resonemang om att göra upp med statiska och auktoritära berättelser. Den här utställningen frågar sig vad detta betyder idag – i en tid av alternativ fakta, relativa sanningar och fragmenterade narrativ.

Det teatrala i rörelse på entréplan

I stora utställningssalen på entréplan visas Fahlströms stora installation *Dr Schweitzers sista uppdrag* (1964–66). I installationen samlas information och bilder i fragment som sätts ihop till en helhet i en scenografisk gestaltning. Verkets form påminner om brickor som distribuerats på en yta och där fakta, fiktion och irrationalitet blandas i en berättelse med ett öppet slut. På liknande sätt söker denna del av utställningen sätta det teatrala i rörelse och fråga hur spekulativa iscensättningar kan manipulera världen. Fahlströms installation har fått sitt namn efter den tysk-franska teologen Albert Schweitzer, vars missionärsarbete inom medicin i Afrika placerar verket i en postkolonial diskurs. Flera verk på våningsplanet knyter an till besläktade tankar om maktrelationer och historieskrivning. I denna zon visas även två av Fahlströms monopolspel baserade på sin tids geokonflikter. Spelen var tänkta för massproduktion men tillverkades endast i unika exemplar som konstnären själv arrangerade för utställningar. Dessa verk har gett upphov till utställningsarkitekturen som utspelar sig i en rörelse längs kanterna på en stor rektangel, precis som på brädspelen.

Öyvind Fahlström, *Mao-Hope March*, 1966.
© Sharon Avery-Fahlström

Juan Castillo, *En annan dag*, 2014–17.
© Juan Castillo/Bildupphovsrätt 2017

Jill Magid, *Statsförfall*, 2012.
© Jill Magid
Foto: Erica Nix

Handlingar i det offentliga rummet mellan våningsplanen

I trappan som förbinder de båda våningsplanen där utställningen utspelar sig bildar Fahlströms video *Mao-Hope March* tematisk utgångspunkt. Verket är baserat på en händelse där konstnären arrangerade en demonstration i New York. Deltagarna i demonstrationen bar plakat med porträtt av den folkära amerikanske komikern Bob Hope, förutom en som bar ett porträtt på Mao Tse Tung. Utan ytterligare information eller kommentarer lät Fahlström demonstrationståget marschera längs gatorna i staden. I tillägg anlätade han en radioreporter som intervjuade folk längs gatorna om vad som pågick och dessutom lät dem svara på frågan om de var lyckliga. Inspelningen bildar ljudspåret till videon. *Mao-Hope March* agerar katalysator för denna del av utställningen där verk presenteras som på olika sätt griper in i och aktiverar händelser i det offentliga rummet, gator och torg såväl som det rum vi delar som besökare på museet.

World Bank blir centrum för en dold zon på nedre plan

I de fönsterlösa utställningssalarna på det undre våningsplanet utgör en iscensatt depot av guld-tackor (Öyvind Fahlströms *World Bank*, 1971) centrum för en berättelse om pengar, handel, makt, arbete och fördelningen av jordens naturtillgångar. Genom Fahlströms installation etableras denna del av utställningen som en dold zon med berättelser och påståenden om det som ofta är underliggande, gömt, glömt eller skyddat från allmän insyn.

Konstnärer i utställningen

Lawrence Abu Hamdan, Rossella Biscotti, Juan Castillo, Asli Çavuşoğlu, Kajsa Dahlberg, Detanico Lain, Economic Space Agency, Róza El-Hassan, Harun Farocki, Öyvind Fahlström, Goldin+Senneby, Núria Güell, Candice Lin, Jill Magid, Ibrahim Mahama, Nicholas Mangan, Sirous Namazi, Rivane Neuenschwander, Otobong Nkanga, Sondra Perry, Pratchaya Phinthong, Katarina Pirak Sikku, Natascha Sadr Haghighian, Jonas Staal, Hito Steyerl, Hanan Traboulsi i samarbete med Walid Raad, Thu Van Tran, Alexander Vaindorf och Wermke/Leinkauf.

Efter nästa uppslag berättar min kollega Sander Hintzen om några av de verk som kommer att ingå i utställningen.

Fredrik Liew, curator

Nästa uppslag
Öyvind Fahlström,
Världshandelsmonopol (B, start), 1970.
© Sharon Avery-Fahlström
Foto: Albin Dahlström/Moderna Museet

GUI NEA

NIGERIA

SUDAN

TANZA NIA

INDONESIA

MONGO LIA

NAM NIA

NAM NIA

CHINA

EGYPT

TURKEY

SWEDEN

RUSSIA

E. GER MANT

ALBA NIA

NCO REA

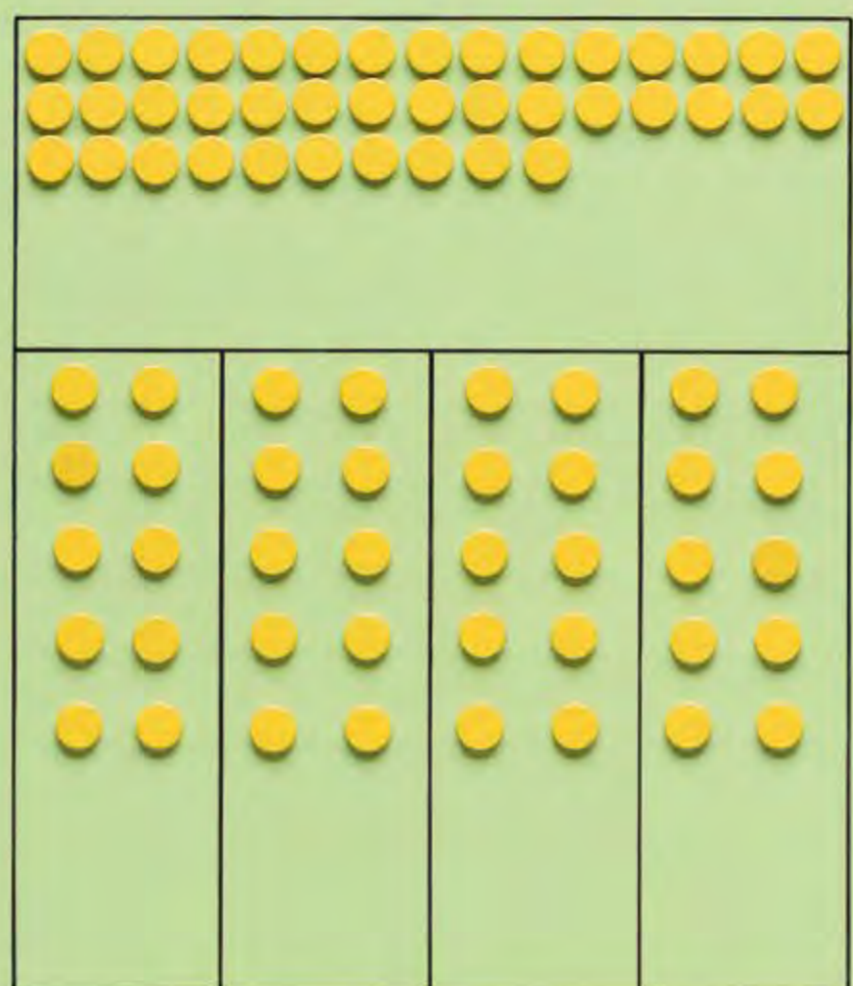
INDIA

PAKI STAN

SAUDI ARABIA

SYRIA

GREECE

all IMPORTS (Protein, Oil, Minerals, Strategic materials) on GREEN countries
 all EXPORTS (US 1 and 2, Germany, Japan, 20 of each) placed below BANK Accounts
 10 MILLION in each Account (10 = 1 Million) - 40 M in Capital
 Players (US1, US2, Germany, Japan) start from Home Country (H.C.) - Every time Player passes H.C. he gets Interest = 3M, from BANK
 - Rotate Roulette. Move your symbol clockwise
 if on GREEN (brown) buy IMPORTS: [B] for 1M - and get 1 EXPORT (move IMPORT to EXPORT to H.C.)
 [M] for 2M - and get 1 EXPORT
 [O] for 2M - and get 1 EXPORT
 [S] for 3M - and get 1 EXPORT
 and/or sell EXPORTS on H.C. to GREEN at 1M each (move M to Account, EXPORT to GREEN)
 if on RED (yellow) - stay over 1 turn
 if on VIOLET - get 1 extra turn sell EXPORTS at 1M each
 if on CHANCE (grey blue) - look on CHANCE-wheel for same number you got on Roulette, and act
 if on GREEN or VIOLET with other Player's EXPORT, pay for use - Profits = 1M per EXPORT
 if on other Player's H.C.: pay Customs Duties = 1M for every 2 IMPORTS on H.C.
 you may liquidate your IMPORTS to another Player: get 1M for any 2 when you have no M and no IMPORTS - you have lost

POLAND

BRITAIN

ITALY

BRAZIL

ARGENTINA

HAI TI

COLOM BIA

PERU

BOLIVIA

CHILE

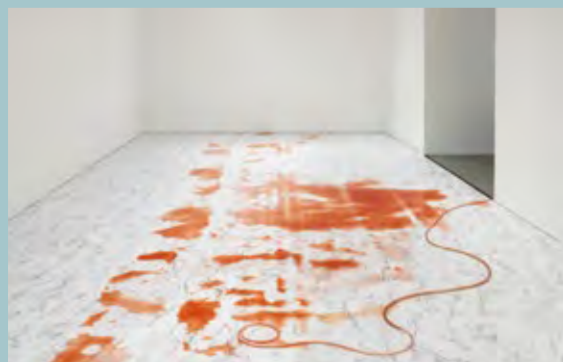
CUBA

Kombucha flyter i ett rör genom utställningen

Candice Lin
System for a Stain (2016)

System for a Stain (2016) av den amerikanska konstnären Candice Lin (f. 1979) är ett utmärkt exempel på hur konsten kan vara politiskt och institutionellt kontroversiell men förbli ganska lekfull i sitt utförande. Verket består av en installation som överför kombucha, en fermenterad tevätska, från en plats i utställningen till en annan. Vätskan genereras genom en destillationsprocess, varefter den överförs till ett tråkär, pumpas genom plaströr och skapar en stor röd fläck på ett golv i marmorvinyl. Med konstverket vill Lin uppmärksamma resurser som det brittiska imperiet ansåg vara viktiga i sina koloniala erövringar, med fokus på Karibien. Cirkulationen av te och socker genom systemet visar den strukturella handeln och utbytet av produkter som överförs från en plats till en annan. Andra material i installationen, som potatisen, hänvisar också till resurser som briterarna erövrade under kolonialismen och som underblåste deras ledarställning i en växande global ekonomi. Lins verk är komplext, inte bara på det sätt hon tar upp ett smärtsamt och mörkt kapitel i brittisk historia, utan i ännu högre grad på det sätt installationen aktiveras i museilokalen. Själva produktionen av installationen krävde att råvarorna ägnades noggrann uppmärksamhet eftersom den oregelbundna vätskan får oväntade konsekvenser när den strömmar genom utställningslokalen. Detta ledde till att frågor om själva naturen hos ett konstverk belystes. Under installationens tillkomst konfronterades museet med sina egna avgränsningar när det gäller att presentera en modern installation med råvaror. Hur avgränsar man utställningsmaterial (av engångstyp), faksimil (tillåten noggrann reproduktion) och konst (föremål som hanteras med särskild försiktighet och omsorg) i en installation som verkar presentera tre kategorier i ett virrvarr av enskilda objekt? Det som följde var en diskussion med konservatorer, curatorteamet, projektledare, registratorer, tekniker, konstnären själv och hennes galleri för att fastställa metoder för konservering, dokumentation och transport av alla enskilda objekt som kan ingå i var och en av de tre kategorierna. Mot denna bakgrund syftar konstverket inte bara till att manipulera vår nuvarande världsbild när det gäller kapitalistisk och kolonial ideologi, det fungerar även manipulativt på en medveten institutionell nivå, där det skapar och informerar framtida museipraxis.

Candice Lin, *System for a Stain*, 2016.
Courtesy of the artist and Ghebally Gallery, Los Angeles
© Candice Lin / Foto: Andy Keate

Ovan
Nicholas Mangan,
Limits to Growth, 2016.

En digital gruva för bitcoin

Nicholas Mangan
Limits to Growth (2016)

Ett utmanande tillägg till andra våningen finns i utrymmet precis intill ingången. Australiensiska Nicholas Mangans (f. 1979) *Limits to Growth* (2016) uppvisar toppmodern bitmining-utrustning. Hans elektroniska installation genererar bitcoins med museets elektriska resurser. Bitcoin utlöser i sin tur en skrivare som skriver ut storskaliga bilder av den jättelika stenväxlingen rai som finns på ön Yap i Mikronesien. Genom sitt verk vill Mangan kommentera de olika samhällspolitiska förutsättningarna för valutaväxling och de utmanande villkoren för dessa växlingar som fastställer ett värde på olika former av valuta, digitala och materiella. Mangan vill visa hur ordet "gruvdrift" har kommit att symbolisera mer än en fysisk aktivitet. Det kan idag också ses som en digital, teknisk insats. Lönsamheten för bitmining är direkt beroende av elkostnaden. Bitmining-utrustningen förbrukar mycket energi för att generera den digitala bitcoinen, vilket innebär att den är mindre effektiv i länder där energikostnaden är relativt hög. Mangans beroende av museets elektroniska resurser är mycket viktigt för att installationen ska fungera och är därigenom en oförutsägbar och varierande hack i systemet. Det interaktiva engagemang mellan museet och Mangans verk gör institutionen till en aktiv, operativ men osynlig del av utställningen. Hur många bilder kommer Mangans *Limits to Growth* att generera? Hur dyra kommer bilderna att vara? Hur mycket av valutan som genereras av utrustningen kommer att återföras till produktionsbudgeten för hela installationen? Sådana frågor kan vi bara spekulera om nu, men kommer sakt men säkert att utvecklas under utställningstiden.

En inramad lön för en thailändsk bärplockare

Pratchaya Phinthong
Give More Than You Take / An Average Thai Berry Picker's Income (2010)

Pratchaya Phinthongs (f. 1974) bidrag till utställningen är tredubbelt. *Give More Than You Take* (första iterationen, 2010), *An Average Thai Berry Picker's Income* (2010) och ett nytt tillägg till utställningen. Alla verk är kopplade till hans erfarenhet som bärplockare i norra Sverige. Detta var inte Phinthongs avsikt från början. Han var inbjuden till Paris som residenskonstnär men bestämde sig istället för att ansluta sig till säsongsarbetare i norra Sverige som utgångspunkt för hans konstnärliga arbete. Under denna tid höll han kontakt med curatören för konstnärresidensprogrammet och rapporterade till honom precis hur mycket bär han hade plockat under dagen. I slutet av sommaren återvände Phinthong till Paris och konkretiserade sina idéer. I det första verket, *An Average Thai Berry Picker's Income*, har han ramat in lönen han tjänade under perioden. Den uppgick till 2 513 kr. I det andra verket, *Give More Than You Take*, tillfrågas curatören som arbetar med verket att räkna om den totala bärvikten som Phinthong plockade under sommaren till en plattspecifik installation (549 kg). På så sätt vill Phinthong ta upp de tvivelaktiga omständigheterna under vilka några av bärplockarna flygs in från andra länder och uppmanas att utföra tungt låglönat kroppsarbete. Den större diskussionen som Phinthong dyker ner i ifrågasätter konsekvenserna av en alltmer globaliserad värld och hur detta påverkar kulturella och sociala förhållanden kring arbetskraft. Hur skyddar vi de sårbara från att utnyttjas i ett globalt ekonomiskt system där allt är sammankopplat?

Pratchaya Phinthong, *Not All Safes are Safe*, (Gunnebo), 2010.
© Pratchaya Phinthong
Foto: Courtesy of the artist

Pratchaya Phinthong, *An Average Thai Berry Picker's Income* (detalj), 2010.
© Pratchaya Phinthong
Foto: Courtesy of the artist

Genom att avslöja detta är både *Give More Than You Take* och *An Average Thai Berry Picker's Income* ett bevis på och en personlig vittnesbörd om hur diskret företag manipulerar de ekonomiska marknaderna till deras fördel. Iterationen av *Give More Than You Take* på Moderna Museet är en intressant sådan. Tanken från början var att ha en kopia av kassaskåpet där bärplockarnas pengar förvarades. Vi försökte hitta det med hjälp av en av Phinthongs bilder. Efter upprepade försök stod det klart att det skulle vara omöjligt att hitta en kopia av kassaskåpet. Däremot fanns det tillräckligt med bilder på kassaskåp som liknade det ursprungliga. I linje med uppfattningen om naturresursernas sönderfall, som bären, bestämde vi oss för att skapa en affisch med bilder som liknar kassaskåpet. Högen med affischer kommer att väga exakt 549 kg när utställningen börjar. Besökaren uppmanas att ta en affisch, vilket innebär att högen långsamt kommer att lösas upp med tiden.

Thu Van Tran, *Penetrable*, 2017.
© Thu Van Tran
Foto: Courtesy of the artist

En virtuell dystopi

Hito Steyerl
Factory of the Sun (2015)

Hito Steyerls (f. 1966) verk *Factory of the Sun* (2015) återfinns på fjärde våningen i mitten av utställningslokalen. Detta centrala läge knyter an till den större redogörelsen för spel och manipulation som utforskas både på andra och fjärde våningen. *Factory of the Sun* är ett av Steyerls mer utmanande och fysiskt imponerande verk. Således fungerar verket som ett fysiskt och konceptuellt ankare till utställningsytan. Hela ytan kan betraktas som en av Fahlströms *Monopoly Games*, med *Factory of the Sun* som spelbrädets knutpunkt och andra konstverk placerade runt det för att simulera de olika, mångfacetterade möten man gör när man spelar brädspel. Från utsidan kan Steyerls verk framstå som en ganska anspråkslös, tom, fyrkantig konstruktion som ledigt leder ytflödet för besökaren. När besökarna går in i kuben kliver de däremot in i blåkopian för spelet; ett rum med många (pop)kulturella referenser till hur en hyperuppkopplad och virtuell miljö skulle se ut. Trädgårdsstolar delas ut i kuben så att besökaren kan sätta sig och titta på Steyerls film. Steyerls gedigna bakgrund inom både konstpraxis och filosofi framgår främst genom det sätt på vilket hon stör, engagerar och ifrågasätter det moderna samhällets etiska och ideologiska inrättningar genom berättelse. Samspelet mellan berättelse och ett begrepp som Steyerl har utvecklat, kallat dålig bild, gör *Factory of the Sun* till en estetiskt tilltalande och viktig konceptuell undersökning av relationen mellan mänsklighet och uppkoppling. Den dåliga bilden representerar mekanismen som skaparen av den förlorar när bilden cirkulerar på internet på ett okontrollerbart sätt och därmed utsätts för övervakning, piratkopiering, nedladdning och spridning. Bilden gestaltas av lite sol, en stråle av energi och ljus som produceras och söker sig in i det virtuella och fysiska planet. Först belyser filmen Steyerls assistent i verkliga livet, Yulia.

Hito Steyerl, *Factory of the Sun*, 2015.
Courtesy of the artist and Andrew Kreps Gallery, New York
© Hito Steyerl

Hon är invandrare av rysk-judisk härkomst som tillverkar videospel. Sedan lär vi känna Yulias bror som spelar in virala videor av sig själv när han dansar till Donna Summer. Slutligen går filmen in i ett förvirrande virrvarr av bilder och film som visar konsekvenserna av att världen snabbt länkas samman på krigföring, övervakning och hackning av information. Trots att *Factory of the Sun* skildrar ett ganska dystopiskt scenario kan där ändå skönjas en viss förhoppningsfull optimism. Med hjälp av denna känsla kan åskådaren ifrågasätta och tänka kritiskt på sin enskilda roll i förhållande till landskapet av mänskliga relationer och uppkoppling som snabbt håller på att förvandlas. Det är ingen underdrift att säga att Steyerls verk är ett ambitiöst åtagande, inte bara när det gäller dess konceptuella komplikationer, utan i hög grad i teknisk bemärkelse. En speciell arbetsgrupp från vårt teknikerteam inrättades för att ägna särskild uppmärksamhet åt *Factory of the Sun*. Från den invecklade placeringen av den blå LED-tejpen, till inköp och produktion av den stora skärmen, är det ett verk som inte får underskattas. Eftersom Steyerls verk är beroende av mötet mellan film och en simulerad miljö kräver produktionen av kuben lika mycket detalj som mod, vilket gör *Factory of the Sun* till den kanske mest utmanande och givande installationen i *Manipulera världen – aktivera Öyvind Fahlström*. □

Manipulera världen – aktivera Öyvind Fahlström
21 oktober 2017–21 januari 2018

Curator: Fredrik Liew tillsammans med Goldin+Senneby

Fredrik Liew är intendent med ansvar för museets samling av svensk och nordisk konst.

Goldin+Senneby är en svensk konstnärduo, bestående av Simon Goldin och Jakob Senneby. Simon Goldin och Jakob Senneby har samarbetat under gemensamt namn sedan 2004. De hade sin första separatutställning 2008 med *Goldin+Senneby: Headless* på The Power Plant i Toronto i Kanada.

Vernissage!

Välkommen till vernissage på Moderna Museet Stockholm 19 oktober. Se sista sidan för inbjudan.

Tisdagsklubb!

Välkommen till Tisdagsklubben den 24 oktober "Fredrik Liew om Manipulera världen". Se sid 20 för hela programmet.

Årets mottagare av Moderna Museets Vänners Skulpturpris skapar verk som har en air av självklarhet omkring sig. Hon räds inte heller det invecklade. Den 14 november tilldelas konstnären Johanna Gustafsson Fürst det ärofyllda priset på Moderna Museet i Stockholm, då det också blir öppning för en presentation av hennes verk.

Text av Ulf Eriksson

2017 års Skulpturpris tilldelas ...

Johanna Gustafsson Fürst, *Gods död*, 2016. Fotograf: Lars Arned

Årets mottagare av Moderna Museets Vänners Skulpturpris är Johanna Gustafsson Fürst. Vi träffas i hennes ateljé i Örnberg i södra Stockholm för en fotografering inför den här artikeln och för ett första samtal om den utställning vi planerar med hennes arbeten i höst. Utställningen kommer att äga rum i den långa glasade korridor som löper längs med samlingshallarna på Moderna Museet i Stockholm.

Gustafsson Fürsts konst tar sig ofta uttryck i skulpturala assemblage, men hon arbetar också med text, performance och plats specifika installationer. De skulpturala objekt och situationer hon skapar står i dialog med oss betraktare och med de specifika rum som omsluter dem. Hon gillar därför tanken på att ställa ut i en korridor. Hennes konst får gärna möta oss i utrymmen som inte nödvändigtvis är neutrala konstrum, såsom mellanrum, passager, biytor och allmänna platser – rum vars egenheter och funktioner tydliggörs när man går in och bråkar med dem lite. Gustafsson Fürst gillar när det skaver lite grann.

Vi ser oss omkring i ateljén efter en lämplig plats att ta en porträttbild på. När jag konfronteras med hennes verk står det klart att det ibland är svårt att identifiera vad som är vad. Gustafsson Fürst arbetar ofta med upphittade föremål och vardagliga material. Färdiga verk som är utställda sedan tidigare delar rum med alster på tillväxt som jäser och mognar i ateljén – föremål som väntar på att rätt tillfälle eller rum dyker upp

för dem. Kanske kommer de aldrig att möta en publik, kanske händer det i en helt ny skepnad. Det är ofta sammanhanget som gör verket.

Vi tittar på verket *Utrymningsplan* (2015) och sätter tillfälligt upp det på en vägg bland andra skyltar och tecken som där pockar på uppmärksamhet. Verket som består av en bearbetad utrymningsplan konstnären hittat smälter bedrägligt in bland all annan visuell kommunikation bakom konstnären där hon står framför hissen i sin ateljé. *Utrymningsplanen* möter på något vis våra förväntningar på ett föremål av denna natur trots att den trotsar all logik inom det system den hamnat i. Den kommunicerar med oss utan att riktigt leverera vad den lovar.

Men Gustafsson Fürsts verk är inte främst visuella lekar med hur vi uppfattar våra omgivningar. Verkens titlar avslöjar att de bär på reflektioner över hur vi människor relaterar till varandra som individer och kollektiv, till det privata och det offentliga, det specifika och det allmänna. Hennes ofta både poetiskt och politiskt laddade verk bär på djupa lager av information som når oss betraktare på lika många plan. Hon skärskådar de ständiga förhandlingar som pågår i och omkring oss, och som skapar vår bild av vad det är att vara människa. Det är så hon arbetar – vinnaren av Moderna Museets Vänners Skulpturpris 2017.

Moderna Museets Vänners Skulpturpris – K. A. Linds hederspris instiftades 1945 av textilkonstnären Sigrid Lind till sina föräldrars minne. Skulpturpriset

har delats ut vartannat år sedan 1950 till en aktiv svensk konstnär som nominerats av MMVs medlemmar. Priset på 300 000 kr gör det till ett av de största konstnärspriserna i Sverige. 2017 års jury

har bestått av Lena Josefsson, Daniel Birnbaum, Stefanie Hessler (curator och skribent), Lars-Erik Hjerström-Lappalainen (curator och konstkritiker) och Kristina Jansson (konstnär). Utöver priset görs det också en presentation av pristagaren verk på Moderna Museet i Stockholm. Dessutom produceras en katalog som finns att köpa på prisutdelningen till specialpris 100 kr (medlemspris 200 kr/ordinarie pris 250 kr).

JURYNS MOTIVERING LYDER SOM FÖLJER:

Johanna Gustafsson Fürsts skulpturala verk har en air av självklarhet över sig, trots att man inte alls förstår varför de egentligen måste vara som de är. Hon ryggar aldrig tillbaka från att göra någonting väldigt invecklat. Hon ifrågasätter materialen, deras egenskaper och vanliga användningar för att skapa en inverterad, suspenderad, även motsträvig skulptural annanhet. Samtidigt som hon uppenbart jobbar med det skulpturalas grundelement är det inte bara i det fysiska rummet objekten ska uppfattas. Genom sina former tycks objekten vilja få betraktaren att sluta röra sig, de får gärna vara i vägen. Skulpturerna verkar vilja upprätta en egen språklighet med betraktaren; där finns en insisterande friktion som vill gå mellan verkens artegna kroppslighet och den betraktandes egen ordlösa sensibilitet. Å andra sidan är den där relationen inskriven i ett socialt rum, vilket gör hennes mer performativa och relationella verk till social skulptur. Hennes objekt är framförallt startpunkter för rörelser i massan i och kring oss. □

Ulf Eriksson är intendent, förmedling.

Vernissage!

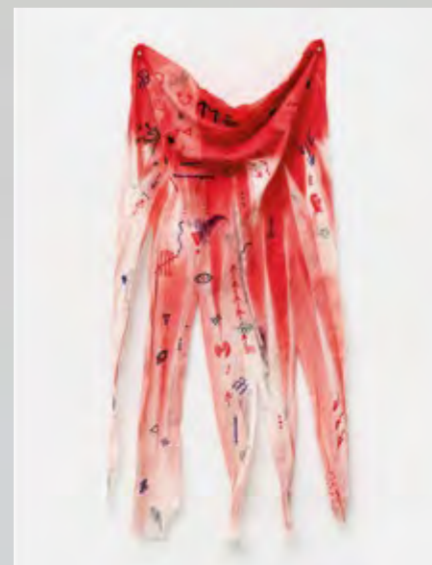
Välkommen på prisutdelning och vernissage den 14 november. Se hela inbjudan på sista sidan i tidningen.

Ovan 2017 års jury nedre raden från vänster: Kristina Jansson och Stefanie Hessler. Övre raden: Lena Josefsson, Lars-Erik Hjerström-Lappalainen och Daniel Birnbaum.

Fotograf: Albin Dahlström

Johanna Gustafsson Fürst, *Win-Win*, 2015. Fotograf: Lars Arned

Johanna Gustafsson Fürst, *Woop Woop*, 2016. Fotograf: Lars Arned

Johanna Gustafsson Fürst, *Jag måste bli vegetarian*, 2013. Fotograf: Lars Arned

Moderna Museets Vänners skulpturpristagare 2017 Johanna Gustafsson Fürst. Verket i bakgrunden: *Utrymningsplan*, 2015. Fotograf: Albin Dahlström

Nedan
På Susannes mössa
finns autofrafer av
några av idag största
konstnärskap:

Erik H. Olsson
Ulf Linde
Yakov Agam
Oscar Reutersvärd
Olle Baertling
Carlo Derkert
Jean Tinguely
med flera.

Fest, fantastiskt och forskning

Niki de Saint Phalle
1930–2002

Sahib Shibab
1925–1989

Billy Klüvers hund

Alexander Calder
1898–1976

Göran Folcker
1920–2000

Siri Derkert
1888–1973

Öyvind Fahlström
1928–1976

Robert Rauschenberg
1925–2008

Inger Ekdahl
1922–2014

Text av Annika Gunnarsson

Modernerna Museets Vänner består av människor av alla möjliga slag, från olika delar av Sverige och världen, i olika åldrar, med olika erfarenheter och smak. Det finns dock en gemensam nämnare: Den enorma kärleken till konsten. I våras fick vänföreningens verksamhetschef Anna Hegnell ett brev från en medlem. Innehållet visade sig vara av det alldeles speciella slaget. Anna Hegnell stod en dag vid mitt skrivbord. Hon strålade och sa: Jag har fått ett mail om en studentmössa. Vill du vara med och träffa ägaren? Anna hade kastat ut frågan: VAR DU DÅR? i nummer 1 av Vännernas medlemstidning 2017, med anledning av den fest Vännerna höll den 16 maj 1961 i anslutning till utställningen *Rörelse i konsten*. Och ett av svaren som kom den 4 april 2017 löd:

Hej!

Det var en fantastisk fest 16 maj 1961! Vi, min tvilling-syster o jag hade just tagit studenten. Mamma jobbade på MM. Under middagen gick vi runt o samlade autofrafer. Kvar på studentmössan finns många,

Rauschenberg, Calder, Niki de s P etc... tillsammans med rödvinsfläckar o några studentkamrater. I byråldan bleknar namnen o många av konstnärerna; svenska o internationella o musiker är nu döda. Men deras konst finns ju kvar och minnet av allt som museet bjudit o bjuder på! Mössan finns också kvar. Ursäkta de dåliga fotona. Kanske vill ni ta hand om originalet? Med vänliga hälsningar från en trogen besökare ...

En studentmössa med autofrafer av några av världens idag största konstnärskap, tillsammans med dess lyckliga ägare, det ville jag absolut vara med om. Anna bjöd till förmiddagskaffe i espressobaren på Moderna Museet och här uppstod nästa fantastiska sammanträffande. Vi pratade allmänt om festen, konstnärerna och tvillingssystrarnas vändor mellan borden för att samla konst- och musiklivets världsnamn, när hon sa: "Vi var så söta, min syster och jag, i våra randiga klänningar." Randiga klänningar for med blixstens hastighet genom mitt huvud. Randig klänning, studentmössa, dans bakom en skulptur av Alexander Calder! Jag sprang och hämtade den nyligen utkomna publikationen *Pontus Hultén och Moderna Museet. De formativa åren*, 2017, och slog upp sidan 159. Är det här du? frågade jag. Javisst! Det är jag eller min tvillingssyster som dansar med vår pappa.

Moderna Museet har under två år forskat kring den donation av konst, böcker och arkivmaterial som

Pontus Hultén överlämnade till museet 2005. Med ekonomiskt stöd från Kulturrådet har interna och externa forskare diskuterat och analyserat olika delar av verksamheten under Pontus Hulténs första år som chef. Vi har alla ställt olika frågor till materialet. I mötet med någon som var på museet när det begav sig kom svaret före frågan i form av en mössa, en klänning och referensen till mamma som jobbade på MM (se s. 137 i ovan nämnda bok). Intervjuer kan också vara källmaterial, men i detta fall var det en ren tillfällighet att våra intressen för museet och dess historia sammanföll.

Några dagar senare kom ett nytt mail: Det är jag på bilden! Tack Susanne af Geijerstam för din fantastiska berättelse. Den hjälpte oss att få mer kunskap om det källmaterial, i form av dokumentationsbilder, som finns i Moderna Museets arkiv. Studentmössan med initialerna AC för Alexander Calder on top finns numera i Vännernas eget arkiv. □

Annika Gunnarsson är Intendent, Teckning och Grafik och forskare i projektet Pontus Hultén och Moderna Museet – forskning och förmedling utifrån en konstsamling, ett arkiv och en boksamling.

Vänster
Susanne af Geijerstam med sin studentmössa i dansens virvlar den 16 maj 1961 i utställningen *Rörelse i konsten*.

Höger och ovan
Studentmössan med namnteckningar från världens främsta konstnärer.

I år firar Konungarikena Elgaland-Vargaland 25 år. Konstprojektet som Carl Michael von Hausswolff och Leif Elggren startade 1991/1992 för att undersöka den visionära tanken på nationalstaten. På Moderna Museet i Stockholm visas under hösten en utställning om den fiktiva dubbelmonarkin. Medlemstidningens redaktör Johanna Broman fick en snabb pratstund med en av utställningens curator, Annika Gunnarsson.

Elgaland-Vargaland

Intervju av Johanna Broman

Carl Michael von Hausswolff

JB Konungarikena Elgaland-Vargaland, berätta kort, vad är det egentligen för något?

AG Konungarikena Elgaland-Vargaland är ett konstnärligt och intellektuellt ifrågasättande av strukturer. Ett sätt att pröva hur samhället egentligen fungerar för att kunna få omgivningen att uppmärksamma konstruktioner som vi tar för givna, på gott och ont.

JB Projektet manifesterades 1992, det måste finnas massor av spännande händelser och viktiga prylar ur rikets 25-åriga historia att visa. Hur har urvalet gått till?

AG Utifrån konstnärerna Carl Michael von Hausswolffs och Leif Elggrens omfattande material, bland annat tio packlådor med källmaterial, har vi tillsammans delat upp utställningen i teman och processer. Det rör sig om pass, stämplat, frimärken, vykort, kartor och mycket mer.

JB Vad tror du att du kommer att ta med dig från arbetet med utställningen?

AG Jag kommer att ta med mig konstnärernas djupa intresse för frågorna kring gränser och strukturer och hur de arbetar med det. Jag tror också att jag kommer att se saker ur andra perspektiv framöver. Vad är en sedel, till exempel? Vem har bestämt dess värde och hur?

JB Om du skulle tipsa besökaren om en detalj eller del av utställningen som hen inte får missa, vad skulle det vara?

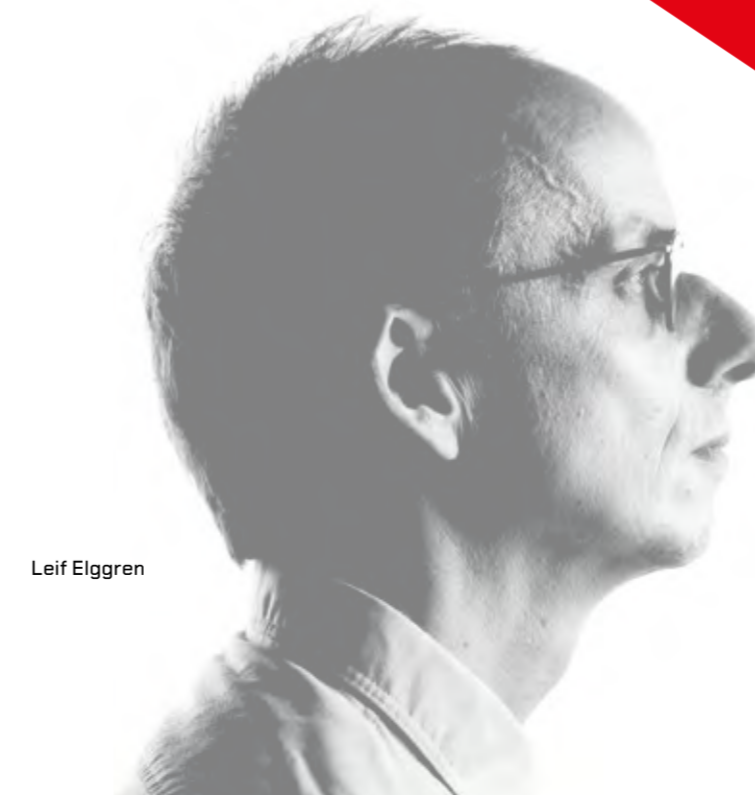
AG Först och främst, ta dig genom snurrörrarna och gå in i Visningsmagasinet där utställningen finns. Det är så lätt att stanna utanför, men gå in! Ge dig tid att titta och fundera kring vad du ser i utställningen. Och hur du möjlighet, kom tillbaka och se den flera gånger. □

Elgaland-Vargaland
9 september–12 november 2017
Pontus Hulténs visningsmagasin

Curator:
Annika Gunnarsson, intendent på Moderna Museet med ansvar för Teckning och Grafik. Har curerat utställningar som *Jockum Nordström (2005)*, *Africa Remix (2007)* och *Picasso vs. Duchamp (2012)*.

Leif Elggren bor och arbetar i Stockholm. Elggren är författare, konstnär, performanceartist och kompositör.

Carl Michael von Hausswolff är kompositör och konceptuell bildkonstnär med fokus på prestanda, ljus- och ljudinstallation samt fotografering.

Leif Elggren

Tisdagsklubben hösten 2017

Tisdagsklubben ...
... är gratis men du måste vara medlem i Moderna Museets Vänner och medlemskortet måste visas upp.
... börjar alltid kl 18.30 och är slut runt 19.30.
Baren är öppen, med mat och dryck till vänskapspris både före och efter Tisdagsklubben.
... kräver ingen förhandsanmälan.
... äger rum i Stockholm. □

Intendent Ulf Eriksson är programansvarig för Tisdagsklubben. Har du idéer och tips om programmet? Kontakta Ulf, u.eriksson@modernamuseet.se.

10
OKTOBER

Ulf Rollof om sin utställning på Moderna Museet Malmö

Utställningen *Akut* kretsar kring vår tids stora frågor och summerar 40 år av Ulf Rollofs konstnärliga gärning i en existentiell och fysisk upplevelse. I utställningen visas ett 20-tal verk – från hans tidiga akvareller över fotografier och stora installationer till hans skjutmålningar och de senaste stora ljusmålningarna. Moderna Museet har en omfattande samling av Ulf Rollofs verk, och utöver den har utställningen kompletterats med viktiga inlån från konstnären själv och privata långivare.
rollof.com

Auditoriet, plan 2

17
OKTOBER

Hertha Hillfon c/o Skeppsholmen

Den ideella föreningen Hertha Hillfons Vänner grundades våren 2014 och har verkat för att en kulturmötesplats tillägnad Hertha Hillfon ska kunna öppna. Föreningen är initiativtagare till och driver nu Hertha Hillfon c/o Skeppsholmen med stöd från Stockholms stad. De äger närmare 90 Hertha Hillfon-verk som har kunnat köpas in tack vare donationer och medlemsavgifter. Vi träffar föreningens ordförande Eric Sjöström i Moderna Museets Auditorium och går sedan över till föreningens lokaler på Svensksundsvägen 21 för en guidad visning.
herthahillfonskeppsholmen.se

Auditoriet, plan 2

24
OKTOBER

Fredrik Liew om *Manipulera världen*

Manipulera världen är en stor samtida gruppställning som provar vad Öyvind Fahlströms idéer om manipulation och teatralitet kan betyda idag. Utställningen tar över museets båda våningsplan med 28 konstnärer som svarar på dessa frågor med verk som agerar och ingriper i världen. Vi träffar intendent Fredrik Liew som har curerat utställningen tillsammans med konstnärduon Goldin+Senneby.

Auditoriet, plan 2

31
OKTOBER

Monogram – rapport från konservatorerna

Ett av våra mest älskade verk, *Monogram* av Robert Rauschenberg, är på turné. Inför resorna till Tate Modern i London, MoMA i New York och SFMOMA i San Francisco har konstverket med den uppstoppade geten fått en grundlig genomgång av museets konservatorer. Vi träffar konservatorerna My Bundgaard och Tora Hederus som berättar en spännande historia om ett mytomspunnet konstverks liv och hälsa.

Auditoriet, plan 2

7
NOVEMBER

Marika Wachtmeister om *Konst, kor och kärlek på Wanås slott*

Under 30 år har makarna Marika och CG Wachtmeister byggt upp Wanås till en framstående institution för samtida konst och ett ekologiskt jordbruk. De båda makarna är nu aktuella med boken *Konst, kor och kärlek på Wanås slott* som handlar om deras arbete med att omvandla Wanås till en slottsanläggning i tiden. Vi möter Marika Wachtmeister som grundade den 30-årsjubilerande konstverksamheten på Wanås 1987 och var dess chef fram till 2011. Efter Tisdagsklubben kan du köpa ditt signerade exemplar av *Konst, kor och kärlek på Wanås slott* till medlemspris 200 kr (ord pris 250 kr). Kort, kontant eller swish!

Auditoriet, plan 2

14
NOVEMBER

Utdelning av Moderna Museets Vänner Skulpturpris

Moderna Museets Vänner Skulpturpris går 2017 till Johanna Gustafsson Fürst. I samband med priset görs en utställning med konstnärernas verk i samlingskorridoren. Prissumman på 300 000 kr gör det till ett av de största konstnärspriserna i Sverige. 2017 års jury består av Lena Josefsson, Daniel Birnbaum, Stefanie Hessler (curator och skribent), Lars-Erik Hjertström-Lappalainen (curator och konstkritiker) och Kristina Jansson (konstnär). Se hela inbjudan på sista sidan i denna tidning.

I pristagarens utställning, plan 4

Monogram i sin första resepyjamas.

21
NOVEMBER

Pågående forskning: Pontus Hultén och Moderna Museet

Forskningsprojektet *Pontus Hultén och Moderna Museet – forskning och förmedling utifrån en konstsamling, ett arkiv och en boksamling* har pågått sedan hösten 2015 och den första boken *Pontus Hultén och Moderna Museet. De formativa åren* (2017) lanserades i samband med symposiet *Lose Yourself!* i februari 2017 på Stedelijk Museum i Amsterdam. Den fokuserar på åren från 1956 och fram till mitten av 1960-talet. Projektets andra del behandlar Hulténs sista år på Moderna Museet, från 1966 till 1973, och gör vissa utblickar mot den internationella karriär som sedan tog vid och som skulle ta honom till Paris, Los Angeles, Venedig, Bonn, Basel och Värnamo. I projektgruppen ingår Annika Gunnarsson, Ylva Hillström, Anna Lundström och Anna Tellgren.

Auditoriet, plan 2

28
NOVEMBER

Måns Wränge om sin utställning på Tensta konsthall

Måns Wränge har sedan 1980-talet korsbefruktat konstnärligt arbete med curating och social praktik. Utställningen på Tensta konsthall byggs upp kring frågor om utopisk byråkrati, magisk realism och immaterialitet. I samband med utställningen på Tensta konsthall visas även Wranges verk *The Aerial Kit – Blandmänniskor emellan, 1809–1989, 1983–1990* på Moderna Museet i Pontus Hulténs visningsmagasin. Måns Wränge tar emot oss och visar sin utställning på Tensta konsthall.
tenstakonsthall.se

Tensta konsthall, Taxingevärd 10. T-bana: Tensta

5
DECEMBER

Daniel Birnbaum om årets förvärv

Det har blivit tradition att överintendenten på årets sista Tisdagsklubb går igenom några av de många förvärv som gjorts till Moderna Museets samling genom inköp och donationer. Det blir en spännande resa genom den mångfald av konstyttringar och konstnärskap som utgör Moderna Museets samling.

Auditoriet, plan 2

Pontus Hultén och Claes Oldenburg på Moderna Museet 1966. Foto: Hans Hammar-sköld.

STOCKHOLM

GUIDAD VISNING

Samlingen och aktuella utställningar

Tisdagar · kl 12
Söndagar · kl 15
Fredagar · kl 18 (på engelska)

Följ med på babyvisningar, visningar för gruppbestad, syntolkade visningar, loyprogram och familjevisningar! För tider och info om vad som visas semodernamuseet.se.

GUIDAD VISNING

Om din och min samling

Tisdagar · kl 17.30

Följ med på en 30 minuters guidad visning när museets intenter, curatorer och konservatorer visar Moderna Museets samling. Perfekt innan Tisdagsklubben!

Hämta biljett till visningen i informationsdisken samma dag. Begränsat antal platser. Ingen förhandsbokning.

Tisdag 10 oktober
kl 17.30
Annika Gunnarsson,
Vera Nilssons skissböcker

Tisdag 17 oktober
kl 17.30
Nina Blom-Bussoli
Louise Nevelson

Tisdag 24 oktober
kl 17.30
Ann-Sofi Noring
Rysk höst, 1917–2017

Tisdag 7 november
kl 17.30
Fredrik Liew, curators-
visning *Manipulera världen –
aktivera Öyvind Fahlström*

Nedan
Hito Steyerl, *Factory of the Sun*, 2015.
Courtesy of the artist and Andrew Kreps Gallery, New York
© Hito Steyerl

Tisdag 14 november
kl 17.30
Maria Morberg visar två
konstnärskap i samlingen

Tisdag 21 november
kl 17.30
Jo Widoff,
Louise Nevelson

Tisdag 28 november
kl 17.30
K ristoffer Svenberg,
Öyvind Fahlström

Tisdag 5 december
kl 17.30
Karín Malmquist,
någon sorts kunskap om
några bilder av Maria
Hedlund

Stockholm
Literature
MODERNA MUSEET
5-årsjubileum!

Fredag 27 oktober – söndag 29 oktober 2017

Stockholm Literature introducerar och lyfter fram internationell litteratur och översättning i dialog med andra konstarter. Ta del av samtal, föredrag, läsningar, performance och poesivandringar genom konsten. Hela programmet och information om medverkande finns på modernamuseet.se. Läs mer om Stockholm Literature på sid 8 och 9.

Foto: Viktoria Garvare.

SYMPOSIUM

100 years of Russian Revolution in the Visual Arts

Lördag 21 oktober · kl 10–18

Samarbete med bland annat Södertörns högskola.
Plats: Auditoriet, Moderna Museet
Språk: Engelska

VERNISSAGE

Manipulera världen

Torsdag 19 oktober 2017

Läs hela inbjudan på sista sidan!

VERNISSAGE

Aerial Kit

Fredag 24 november

Plats: Visningsmagasinet
Öppen vernissage – alla är välkomna!

MALMÖ

Babyworkshop med danspedagogen Atoosa Farahmand

Fredag 6 oktober
kl 11.15, 13.15 och 14.15

Fredag 10 november
kl 11.15, 13.15 och 14.15

Fredag 1 december
kl 11.15, 13.15 och 14.15

Fredag 9 januari
kl 11.15, 13.15 och 14.15

Atoosa Farahmand
Foto: Mostafa Jalali Farahani

Öppen workshop med Atoosa Farahmand

Lördag 14 oktober
Drop-in kl 11.15–13.00

Lördag 11 november
Drop-in kl 11.15–13.00

Lördag 16 december
Drop-in kl 11.15–13.00

Lördag 20 januari
Drop-in kl 11.15–13.00

Street Dance med Freestyle Phantix

från 6 år

Söndag 22 oktober
Waacking
kl 14.00

Onsdag 25 oktober
Popping
kl 16.00

Fredag 27 oktober
Popping
kl 16.00

Onsdag 1 november
Breaking
kl 13.00

Torsdag 2 november
Breaking
kl 13.00

Fredag 24 november
Locking
kl 14.00

Lördag 2 december
House
kl 13.00

Lördag 9 december
House
kl 13.00

Söndag 21 januari
Breaking
kl 14.00

Samtal med Khamlane Halsackda

Onsdag 8 november
kl 14.00

Khamlane Halsackda samtal om sitt projekt "Ursäkta oss" Samtalet är ett samarbete med Dansstationen.

julfest

Boka årets julfest hos oss. Vi ordnar en fantastisk middag i Malin Söderströms regi. Efter middagen fortsätter festen med Stockholms vackraste utsikt.

För tillgänglighet och hyra av restaurangen kontakta Moderna Museet: m.bjorndal@modernamuseet.se m.jonsfjord@modernamuseet.se
Tel: 08-5202 3612

För information gällande upplägg och menyer kontakta Erica Grandell: erica.grandell@modernamuseet.se
08-5202 3665

Det går bra att boka mellan 50–365 gäster.

Restaurangen Moderna Museet www.momumat.se **MoMuMat**

FULL SPEED AHEAD en retrospektiv utställning med Marianne Lindberg De Geer

6/5-26/11 2017 **FÄRGFABRIKEN**

Denna kupong ger medlemmar i Moderna Museets Vänner

20%

rabatt i Butiken

Klipp ut och ta med kupongen.

Gäller till sista januari 2018.

Gäller vid ett köptillfälle i Butiken på Moderna Museet i Stockholm eller Malmö (ej näthandel).
Glöm inte att ta med ditt medlemskort.
Går ej att kombinera med andra rabatter eller rea.

MODERNA MUSEET

WANÅS
KONST

ÖPPET TILL 22 DEC.
VÄLKOMMEN!

www.wanaskonst.se

Som medlem i MMV får du

Fri entré till alla utställningar
Moderna Museet i Stockholm och Malmö, ArkDes, Nationalmuseum, Gripsholms Slottssamling, Wanås Konst, samt i Oslo Astrup Faernley Museet for Moderne Kunst och samtliga av Nasjonalmuseets museer. Fri entré på Färgfabriken.

Fritt tillträde till 26 specialvisningar
ateljébesök, konstnärssamtal, föreläsningar med mera i Tisdagsklubben på Moderna Museet Stockholm.

Vernissageinbjudningar
till MMV:s exklusiva vernissager och Vännernas timme på Moderna Museet i Stockholm och Malmö.

Vårt medlemsmagasin
med artiklar, inbjudningar och förhandsinformation om utställningar och program. Utkommer med tre nr/år.

Inbjudningar till resor
med intendenterna från Moderna Museet som ciceroner.

Rabatt i Butiken Moderna Museet
20 % rabatt i Butiken på aktuella utställningskataloger, 10 % rabatt på konstböcker och allt annat i museets butiker i Stockholm och Malmö. Dessutom specialerbjudanden.

Rabatt på restauranger & caféer
10% rabatt hos Restaurangen & Kaffebaren på Moderna Museet i Stockholm, 10 % rabatt hos Café Blom på ArkDes, 10 % rabatt hos Café Njutbar på Moderna Museet Malmö. Specialerbjudanden i samband med vernissager och Tisdagsklubben. Gäller ej alkohol och juicer.

Signerade och numererade verk
Förtur att köpa MMV:s editioner, signerade och numererade verk av utställande konstnärer på Moderna Museet.

Vänskapspris på prenumerationer
Konstperspektiv – 4 nr för 175 kr (ord. pris 290 kr).
Teckna en helårsprenumeration på konstperspektiv.nu

Nyhetsbrev
Vi skickar nyhetsbrev cirka två gånger i månaden med inbjudningar, erbjudanden och information. Om du vill ha våra nyhetsbrev men inte får dem beror det på att vi inte har din e-postadress eller har en felaktig e-postadress till dig. Uppdatera genom att skicka ett mail till mmv@modernamuseet.se.

Medlemsavgifter
När det är dags att förnya ditt medlemskap skickar vi ett erbjudande om det. Du kan även förnya det i museets entrékassa eller på vår webbplats.

1 år 480 kr/medlem, 700 kr/par,
250 kr/medlem under 30 år
3 år 1 300 kr/medlem, 1 900 kr/par.

Ständigt medlemskap: 9 600 kr/medlem, 14 000 kr/par.
Medlemskap i Moderna Museets Vänner är en uppskattad present och du köper enkelt ditt gävmemberskap i entrékassan på Moderna Museet eller på vår webbplats: modernamuseet.se/mmv

Kontakta oss om du har frågor!
mmv@modernamuseet.se alt. 08-5202 3650.
Vårdarna i entrékassan på Moderna Museet hjälper dig gärna också med alla slags medlemsärenden.

Vännernas Vänner

ArkDes
HI-gruppen – hantverk i plaståldern
13 sep – 10 nov 2017
Norm Form
6 okt 2017 – 11 feb 2018
arkdes.se

Nationalmuseum

Museibyggnaden är stängd för renovering. Under tiden finns vi med tillfälliga utställningar bl.a. på Kulturhuset Stadsteatern.
nationalmuseum.se

Färgfabriken

Full Speed Ahead
Retrospektiv utställning med Marianne Lindberg De Geer
6 maj – 26 nov 2017
fargfabriken.se

Gripsholms Slottssamling

kungahuset.se
kungligaslotten/gripsholmsslott

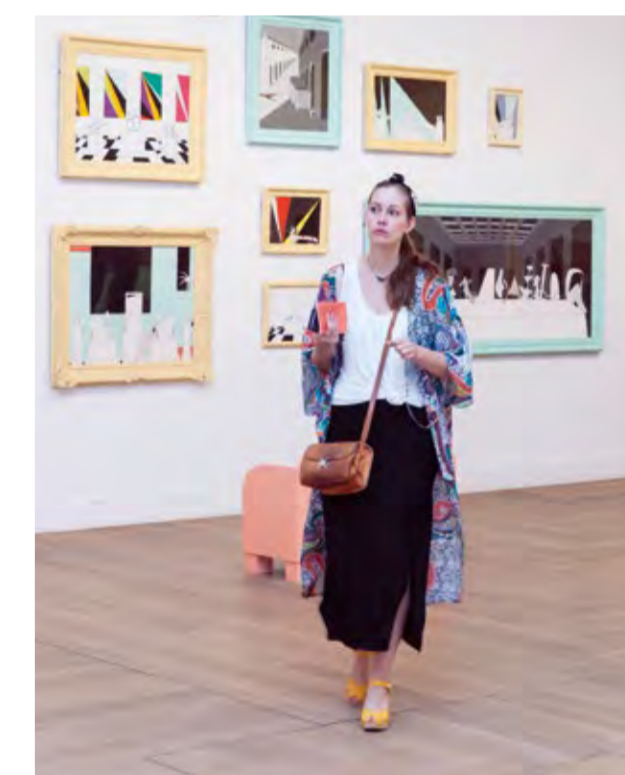
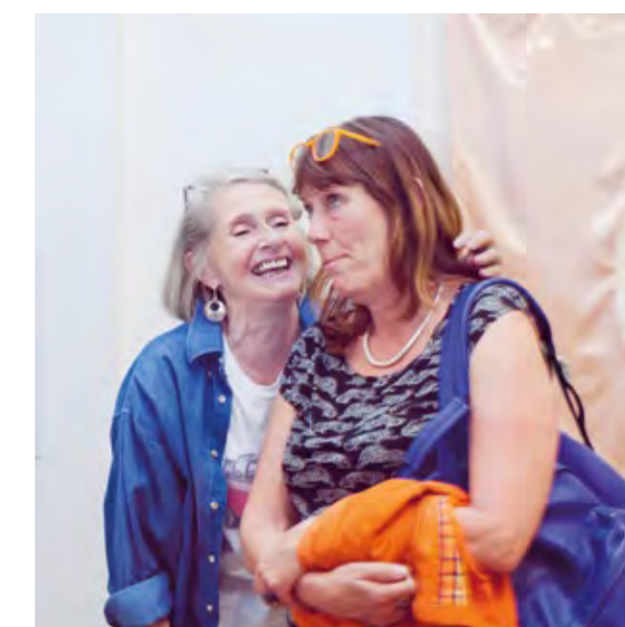
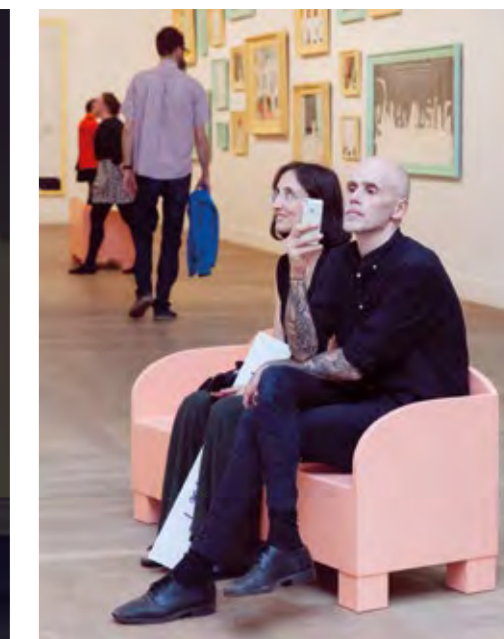
Wanås Konst
Sculpture Motion
7 maj – 5 nov 2017
Skulpturparken är öppen alla dagar hela året kl 18–19
wanas.se

Astrup Faernley Museet

Mattias Faldbakken – Effects of Good Government in the Pit
22 sep 2017 – 28 jan 2018
The World is Made of Stories.
4 dec 2015 – 31 dec 2017
afmuseet.no

Nasjonalmuseets museer

nasjonalmuseet.no
Heine Onstad Kunstcenter
Marina Abramović – The Cleaner
24 nov 2017 – 11 mar 2018
heineonstadsanatorium.no

VERNISSAGE

Marie-Louise Ekman

exklusivt för Moderna Museets Vänner i närvaro av konstnären.
Onsdagen den 14 juni.

Vi fick en härlig kväll med över 300 verk av Marie-Louise Ekman, över 1 500 minglande medlemmar och oräkneliga intressanta ord om Marie-Louise Ekmans konstnärskap av utställningens curator Jo Widoff.

Foto: Hanna Ukura

Öyvind Fahlström, *Mao-Hope March*, 1966.
© Sharon Avery-Fahlström

Johanna Gustafsson Fürst, *Win-Win*, 2015.
Fotograf: Lars Arned.

Moderna Museet Stockholm *Manipulera världen— Aktivera Öyvind Fahlström*

Välkommen på vernissage
torsdagen den 19 oktober kl 19–22.

Överintendent Daniel Birnbaum och vice museichef Ann-Sofi Noring hälsar välkommen kl 19.30 på entréplanet. Därefter ger utställningens curator Fredrik Liew med Goldin+Senneby en introduktion till utställningen. Introduktionen sänds samtidigt på storbild i Auditoriet.

Inbjudan är personlig och gäller för två personer. Du behöver inte anmäla att du kommer men ta med ditt medlemskort! Vi bjuder på vin och musik. Entré via huvudentrén, Exercisplan.

Utställningen pågår på Moderna Museet Stockholm
21 oktober 2017–21 januari 2018

Vännernas timme

Restaurangen håller specialöppet för MMV:s medlemmar före vernissagen och erbjuder en meny till vänskapspris i Restaurangen: huvudrätt, dessert, kaffe och ett glas vin till vänskapspris 185 kr/pers (ord. pris 229 kr). Erbjudandet gäller kl 16–21 för dig och en vän. Antalet platser är begränsat i Restaurangen. Ingen förhandsbokning till Restaurangen. Entré via huvudentrén, Exercisplan. Kl 18–19 är endast Restaurangen och Butiken öppna.

Välkomna!
Moderna Museets Vänner
modernamuseet.se/mmv

MODERNA MUSEET

THE WINEAGENCY

Moderna Museet Stockholm *Moderna Museets Vänner Skulpturpris 2017: Johanna Gustafsson Fürst*

Välkommen till prisutdelning och vernissage
tisdagen den 14 november kl 18.30.

Moderna Museets Vänner Skulpturpris tilldelas 2017 Johanna Gustafsson Fürst. I samband med priset görs en utställning med konstnärens verk i samlingskorridoren. Prissumman på 300 000 kr gör det till ett av de största konstnärspriserna i Sverige. Välkomna till prisutdelning och konstnärssamtal.

Kl 18.30 Moderna Museets Vänner ordförande Lena Josefsson delar ut priset och därefter konstnärssamtal mellan Johanna Gustafsson Fürst och Ulf Eriksson.

Mingel med Vän-priser i Baren, Moderna Museet.

Alla är välkomna så ta med dina vänner och kom. En nyproducerad katalog finns att köpa på prisutdelningen till specialpris 100 kr (ordinarie medlemspris 200 kr/ordinarie pris 250 kr). Entré via huvudentrén, Exercisplan.

Utställningen pågår på Moderna Museet Stockholm
från 14 november och framåt

Välkomna!
Moderna Museets Vänner
modernamuseet.se/mmv

MODERNA MUSEET